

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. — fil.
Fél évre 4 kor. — fil.
Negyed évre 2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradzky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköztásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. Április 3.

27. szám.

Lépünk a tettek mezejére.

A több mint egy éven át dúló parlamenti viszálykodás véget ért s honatyáink annyi harc után újból felvehették a nemes munkálkodás fonalát. A kormánykerék visszaszökkent rendes kerékvágásába s most már akadály nélkül halad a maga útján, elérkezett tehát az ideje annak, hogy az egy időre félretett eszménket, az Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület szép és nemes eszméjét újból életre keltsük s most már többé ne engedjük elszunyadni, hanem minden erkölcsi és anyagi erőnket megfeszítve, addig munkálkodjunk annak a megtestesítésén, míg csak fáradozásunkat teljes siker nem fogja koronázni.

Első sorban szükséges, hogy az egyesület eszméje minél szélesebb körben legyen ismertté, hogy így módja és alkalma legyen lehetőleg valamennyi érdekeltnek azt felkarolni, másrészt pedig szükséges az is, hogy a további munkálkodással járó kiadások egyelőre olyan módon nyerjenek fedezetet, hogy ezen a réven senki ne károsodjék. Ennek a kettős célnak van hivatva megfelelni az a felhívásunk, a melyet hazánk összes ismert erdőbirtokosaihoz, illetve ezek erdészeti hivatalaihoz intéztünk. Felhívásunk eredménye fogja majd megmutatni, hogy lehet-

séges lesz-e a küzdelmet a siker reményével folytatni, vagy pedig kedvenc eszménket, a melyért már eddig is annyit küzdöttünk és fáradoztunk, végleg el kell ejtenünk.

Az eredményről időről-időre értesítjük tisztelt olvasóinkat, most pedig megismertetjük velük a kérdéses felhívásunkat, mely szó szerint a következő:

Szászsebes, postabélyeg kelte.

Tekintetes Cim!

Hazánk erdészeténél és vadászatánál hozzávetőleges számítással közel harmincezer erdőőr, vadász, vadőr és szolga buzgólkodik s nehéz szolgálatát oly csekély díjazás mellett teljesíti, mely alig nyújt módot a legszerényebb megélhetésre arra az időre, midőn a hosszú, terhes szolgálat után, vagy betegségek következtében előbb is szolgálatukat elhagyni s nyugalomba vonulni kénytelenek, arra pedig hogy haláluk esetén visszahagyott özvegyeik és árváik részére valamit félretehessenek, még csak gondolni sem lehet. Olyan erdőgazdaság, mely hű szolgálainak ilyen esetekre némi nyugdíjat biztosítana a kincstárit kivéve vajmi kevés akad s így az összességnek alig 10—15 százaléka jut ilyennek élvezetébe, míg ellenben a nagy tömeg reménytelen jövővel áll szemben s öreg napjaira maga az erdőőr vagy vadász, korai elhalálózása esetén pedig annak családja a nyomornak és inségnek lesz martalékává s szégyenére az erdő- és vadászgazdaságnak mások könnyörületére lesz utalva.

De hiszen ezek a tények a tekintetes Cim

előtt is ismeretesekek s így fölösleges azokat bővebben fejtegetni!

Ezeknek a szomorú viszonyoknak ismerete kell hogy gondolkozásra és elmélkedésre indítson mindenkit, aki szeretett hazánk erdészete és vadászata iránt érdeklődik, mert nyilvánvaló, hogy az erdészeti és vadászati altisztek reménytelen jövője nagyon alkalmas a szolgálatnak rossz befolyásolására, nem ösztönözvén őket az annyira szükséges ügyszeretetre és buzgóságra.

Az olyan alkalmazott ugyanis, kinek vagy családjának jövője szolgálata révén nincs biztosítva, módokat kénytelen keresni arra, hogy szolgálata mellett még mellékesen is valamelyes keresetre s jövedelemre tegyen szert, a mi ha nem is tereli egyenest a hűtlenség, a bűn útjára, de mindenesetre legalább részben elvonja a tulajdonképeni kötelességeitől s ez csak megkárosítása és megrövidítése a szolgálatadónak. Ennek ellenében az olyan alkalmazott, ki biztosítva van arra nézve, hogy öreg napjait ha nem is bőségben, de legalább türhetően átélheti, vagy hogy halála utáni családja nem lesz kénytelen az inséggel küzdeni, teljes odaadással szentelheti magát szép és nemes hivatásának.

Azt kívánni, hogy minden egyes erdőgazda vagy vadászbérlő nyugdíjat biztosítson alkalmazottjainak s azok családjának, szinte a dőrésséggel lenne határos, mert ez azokra legtöbb esetben elviselhetlen terhet róna s így a nyugdíj kérdését más módon kell megfejteni. Ilyen módnak pedig egyedül az önsegély kínálkozik.

Szükséges, hogy hazánk összes erdészeti és vadászati altisztjei és szolgálói tömörüljenek s részben a saját erejükből, részben szolgálatadóik és a társadalom segítségével alakítsanak a maguk részére egy nyugdíj és segély egyesületet.

Alulírott már évekkel ezelőtt megpendítette ezt az eszmét, küzdött annak megtestesítéseért, de eddig minden fáradozása meddőnek bizonyult, egyszerűen azért, mert azok, kiknek egy ilyen egyesület létesítése első sorban érdekükben áll, nem részesítették oly mérvű támogatásban, a milyenne szükség lenne.

Egy ilyen nagy szabású egyesület megalakítása nem csak fárasztó munkával, hanem tekintélyes anyagi áldozatokkal is jár, melyeket egyes ember magára és a saját gyenge erejére utalva megbírni nem képes.

Ha tehát elismert szükség egy Országos Erdészeti és Vadászati Altishti Nyugdíj és Segély Egyesület megalakítása, — már pedig hogy valóban az, azt senki sem tagadhatja — akkor első sorban az erdészeti és vadászati altisztek feladata felkarolni az eszmét és segédkezet nyújtani annak megtestesítésére.

Az erdészeti és vadászati altisztek a nélkül, hogy esetleg nem sikerülő vállalkozáshoz külön járuljanak adományaikkal, sokkal egyszerűbben is tehetnek szolgálatot az ügynek és ez által saját érdekeiknek, még pedig az által, hogy mindazok, kik a fent említett egyesületet életre kelteni óhajtják, legalább addig, míg az egyesület megalakul, előfizetői lesznek annak a lap-

Hajtóvadászat farkasokra.

(A »V. L.« után).

Hávirati meghívás a megszokottnál gyorsabban juttatott a pályaudvarhoz. Az a remény, sőt biztató kilátás, hogy végre farkast is ejthetek, érdemesnek látszott arra, hogy a Romániába való hosszú utazást megtegyem. Szerencsésen meg is érkeztem a román kir. áltamvasutak egy kis elhagyott állomására, a hol házigazdám a felismerhetetlenségig báránybőrös bundába burkolódzva várt reám. Szívélyes üdvözlés után csakhamar bepakkolt jó magamat podgyászommal együtt egy kicsiny, négy egymás melé fogott mokány ló által vont parasztszekérbe s a következő pillanatban a sovány kis gebék csakugy repültek velünk a keményre fagyott döcögős országuton. Járművünk akkorákat zökkent néha-néha, hogy szinte

kiestem az ülésből; ez azonban fuvarosunkat a legkevésbé sem gátolta, hogy szegény gebéit ostorpattogatások és hangos kurjongatások között még gyorsabb tempóra biztassa.

Utunk egy kiterjedt lapályon vezetett tova, mely az nnalmasságig egyhangú volt. A frissen hullott hónak itt-ott megmaradt foltjai képeztek csak egy kis változatosságot a szürke színbe burkolt nagy területen. Végre, úgy két órai kocsizás után, egy kiterjedt majorba értünk, melyet a külvilágtól egy nádkerítés zárt el; egész rakás szalmával fedett apró házikó sorakozott itt szerteszt, a melyek azt a benyomást tették reám, mintha az emberi kultúra kezdetének miniatúr-maradványait látnám. Csak az emeletes lakóház emelkedett ki a környezetből, s bádoggal fedett fedelét messzire ragyogtatta. Egy fát sem láttam ezen a környéken, csak a déli oldalon feketéllett egy sűrű sáv, mely erdőseget jelzett.

Ebben az elhagyatott világban azonban pompás ellátást. sőt még pompásabb asztalt találtam. Mi ter-

nak, mely az egyesülés eszméjét megpendítette, annak megtestesítésén eddig is tehetségéhez képest fáradozott. Ez a lap a Szászsebesen megjelenő Erdészeti Ujság című hetilap.

Ha az erdészeti és vadászati altisztek kivétel nélkül mindnyájan ezt a lapot előfizetéseikkel támogatják, akkor annak jövedelme megadja azokat az anyagi forrásokat, a melyekre az egyesület megalakításához okvetlenül szükség van.

Azzal a kéréssel bátorodom ennél fogva a tekintetes Cimhez fordulni, hogy a fentiekről alantas erdészeti vagy vadászati személyzetét felvilágosítani s azt a lapnak s ennek révén a megalakítandó nyugdíjegyessel eszméjének támogatására felhívni, az előfizetőkül jelentkezőket pedig az ide csatolt felhívás megfelelő rovatába bejegyezni méltóztassék.

Ismerve a tekintetes Cimnek alantasai iránt érzett és mindig tanusított atyai jóindulatát, nem kételkedem abban, hogy készséggel nyújt segédkezet az erdészeti és vadászati altisztek boldogulásához s ezek jövőjének a biztosításához.

Mihez midőn jóindulatát kikérem, kiváló tisztelettel vagyok alázatos szolgálja

Podhradszky Emil

az Erdészeti Ujság szerkesztője és kiadója.

Azt hisszük, hogy ez a felhívásunk nem fogja célját téveszteni s az erdészeti és vadászati altiszteknek nem százai, de ezrei fognak sietni segítségünkre lenni a nagy műben, melyet hogy az ő támogatásukkal és Isten segedelmé-

mészetesebb tehát, hogy késő éjszakáig csendes kvaterkázás mellett álapítottuk meg a megejtendő vadászat haditervét, míg végre pihenésre tértünk.

Másnap reggel — midőn felkeltettek, örömmel vettem tudomást arról, hogy éjfél után meglehetősen sok friss hó esett, — tehát szerencsés előjel. Az udvarban ezalatt vagy 45 hajtó pipaszó mellett várakozott a vadászok gyülekezésére, a kik legnagyobb részt elől-töltő fegyverekkel s pórázon vezetett nagy juhász-kutyákkal jelentek meg, mely utóbbiak nagyon hasonlítottak a farkashoz. Mint ott szavahihető házigaздám-tól hallottam, ezeknek az ebeknek az ereiben tényleg farkasvér is lüktet, de azért vad komájukkal szemben a legnagyobb ellenségeskedéssel viseltetnek.

Csodálkoztam, hogy az egybesereglett uri vadászok kivétel nélkül mind bocskorban jelentek meg, de végre is házigaздám unszolására magam is kénytelen voltam ezt a furcsa lábbelít felhuzni. Még inkább csodálkoztam azonban, mikor egy oláh paraszt mellém lépve, egy-egy kanna vizet öntött a bocskoraimra; de

vel végre is sikerülni fog befejeznünk, bizton remélhetjük.

De nem mulaszthatjuk el lapunk tisztelt olvasóit is felkérni, hogy azokat a kartársaikat, kik még eddig távol tartották magukat mozgalmunktól s annak csak tétlen szemlélői voltak, minden kínálkozó alkalommal buzdítsák s lelkesítsék, mert csak úgy koronázhatja siker fáradozásunkat, ha mindnyájan tömörülve, minden erőnket megfeszítve törünk a kitűzött cél felé!

Külföldi fanemek tenyésztési kísérletei.

Közli: Arion István.

Ismeretes dolog, hogy hazánkban úgy méreteiknél, mint minőségükben fogva a legbecsessebb fanemek a kocsányos tölgy és a lucfenyő, melyeket nem csak épületi fának, de különféle ipari cikkek előállításához is használnak, vannak azonban olyan külföldi s nálunk még meg nem honosult, sőt alig ismert fanemek, melyek méreteikben s minőségükben fogva ezekkel bátran kiállják a versenyt s egy rangba sorozhatók tölgy és fenyőfáinkkal, csak sajnos, hogy ezeknek tenyésztésével, illetőleg tenyésztésük kísérletével egy-egy botanikust kivéve alig foglalkozik valaki, a mi bizon nem a legjobb bizonyítvány erdőgazdaságunk és kulturánk részére.

Én a magam részéről sem pénzáldozatot, sem fáradságot nem kimélve már 8 év óta teszek kísérleteket egyes külföldi fanemekkel s nem mulaszthatom el, hogy az ezen a téren szerzett tapasztalataimat lapunk tisztelt olvasóival meg ne ismertessem.

csakhamar felvilágosítottak, hogy ezt azért teszik, hogy a rongyburkolat keményre fagyjon, mert így távol tartja hideget. S tényleg be is vált ez a — nyilván sok évi tapasztalatokból meritett — eljárás, mert lábam az egész idő alatt nem fázott.

Mikor együtt volt az egész társaság, felkerekedtünk s párosan kocsikra ülve, elindultunk a vadászat színhelyére. Két órai utazás után az erdő széléhez érkeztünk. Itt hatalmas tűz lobogott, melyet a jóval előbb utrakelt erdőőrök raktak és körülállottak. Itt leszálltunk a kocsikról s gyalogszerrel indultunk be az erdőbe, mely őserdővoltát csakhamar igazolta. Sem út, sem ösvény nem volt itt sehol. Ám azért a derék erdőőrök csodálatos biztonsággal vezettek minket az erdőben ide-oda, míg a vadászur a puskásokat felállította. A puskások vonala így természetesen nem volt egyenes s egyik a másiktól jó távolra esett, úgy, hogy egyik sem láthatta a másikat. A hajtók vonala, a kik velünk egy időben indultak el a majorból, elővigyázatból sokkal később állítottak fel. Ez a rend-

Kísérleteim tárgyát úgy tü, mint lomblevelű fák is képezték s szerzett tapasztalataim a következők:

I. Fenyőfa nemüeknél.

Konifera fenyő (Pinus Douglasi). Ennek a magja április elején lett elvetve és három hétre rá szépen kikelt. A vetéshez a magot olyan mennyiségben használtam, mint az az erdei és fekete fenyőnél szokásos. A földből való kibúváskor sötétzöld tüi jelennek meg, melyek hasonlóak a jegenye fenyőéhez, azzal a különbséggel, hogy a csikjaik nem élénkek, hanem homályosak.

Következő évben a csemeték át lettek iskolázva és a harmadik év tavaszán kilettek ültetve egy verőfényes oldalon, mely a katonai térkép szerint 800 méternyire van a tenger színe fölött s talaja kötött agyag. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ennek a fenyőnek hazánkban való meghonosításával érdemes foglalkozni, mert a fent említett magasságban és talajban nagyon szépen diszlik, mit az is bizonyít, hogy a kiültetett csemeték 5 év alatt 4 méter magasságot értek el. Itt még megjegyzem, hogy a konifera fenyő télen tüinek legnagyobb részét elhullajtja s ezért mintegy átmenetet képez az örökzöldek és a vörös fenyő között.

Mint már előbb említettem, a konifera fenyő tüi a jegenye fenyőéhez hasonlítanak, csak hogy csikjaik nem annyira élénkek, hanem inkább homályosak. A konifera fenyő növekvését illetőleg legyen feljegyezve, hogy eléri a 20—30 méter magasságot.

Sulyos fenyő (Pinus ponderosa), Ennek a magja január 6-án lett elvetve s május elején kelt ki szórványosan. A kikelt csemeték a következő év őszén lettek átiskolázva s a harmadik év őszén kiültetve 700 méter tengerszín fölötti magasságban, verőfényes oldalon, agyagos talajba, de ott nem diszlettek s legnagyobb részük elpusztult. A következő évben újabb kísérlet tétetett 500 méter tengerszín fölötti

magasságban laza agyagos talajon, de a kísérlet itt sem sikerült, mert a kiültetett csemeték két éven át jóformán semmi növekvést sem mutattak, hanem inkább elkezdtek csenevészni. Most azután még egy harmadik kísérletet tettem s csemetéimet 700 méter tengerszín fölötti magasságban, védett helyen, agyagos — meszes talajba ültettem ki s itt a kísérlet csakugyan bevált, mert csemetéim szépen növekednek s mi sem mutat olyan jelekre, a melyek tenyésztésüknek akadályul szolgálnának.

Kísérleteimből nyilvánvaló, hogy a sulyos fenyő sikerrel tenyészthető védett helyen, agyagos — meszes talajban, 400—800 méter tengerszín fölötti magasságban. Hazája egyébként Kalifornia. Tüi hármásával állanak, toboza tojásdad alakú és barna színű. A mi éghajlatunk alatt nem éri el azt az erőteljes növekvést, mint őshazájában.

Amerikai kolomász fenyő. (Pinus rigida). Apró magját április elején vettem el s az két hét múlva ki is kelt. A következő tavasszal a csemeték át lettek iskolázva és a következő év őszén kiültetve keleti oldalra néző kavicsos száraz talajba, 800 méter tengerszín fölötti magasságban, ahol jól is tenyésznek és fejlődnek s így nyilvánvaló, hogy ez a fenyőnem lejtős, kavicsos, száraz erdőtalajon, tehát olyanon is, ahol más fenyőnem nem diszlik, előnyösen telepíthető.

Az amerikai kolomász fenyő minden tekintetben az erdei fenyőhöz hasonlít, azzal a különbséggel, hogy a kérge egészen világosvörös. Figyelemreméltó, nála még az, hogy 13 éves koráig sarjadzik, tehát az összes fenyőfák közt egyedül sarjképes. Ős hazája Észak-Amerika. Méreteit illetőleg 12—15 méter magasra nő s átmérője eléri a 30—40 centimétert.

A külföldi fenyőfák közül kísérletezés céljából a múlt évben még a következők magvai lettek elvetve: Amerikai balzsam fenyő (Pinus balsamia); Korsikai fenyő (Pinus Laricia); Thuya occidentalis pendula;

szabály igen helyes volt, mivel a hajtók felállítása sohasem történhetik meg olyan csöndben, a mint kívánatos volna, s így a farkasok idő előtt elillanhatnának.

Az én állásom egy vegyes állabu szálerdőbe esett, előre rossz kilátással, a hátam mögött pedig őserdővel. A mellém adott oláh suhancz, unalmában csakhamar cigarettákat kezdett magának sodorni, de mikor ráakart gyujani, megértettem vele, hogy itt nem lehet füstölni, mert a farkasok megérezhetnék a szagát; elállott tehát a szándékától, de most meg egyéb módon boszantott viselkedésével; elővette ugyanis a bicskáját tüszőjéből s elkezdte vele nyiszálni a faágakat és bokrokat, hogy nekem jobb kilátást csináljon. S ezt tette a nélkül, hogy a hátán lógó töltött mordályát, melynek csöve fölötte veszedelmesen irányult felém, letette volna. Nem de csakhamar ezt is abban hagyta, tam vele s ezután úgy állott a hátam mögött, mint egy czövek.

Mély csöndesség honolt az egész tájékon s a

hosszu egyhelyben való állás, a hideget nagyon is érezhetővé tette. A perczek már órákká nyultak a hosszú várakozásban, miközben egyszer csak észreveszem, hogy a mellettem guggoló oláh suhancz mereven tekint egy irányba, mintha valamit hallott vagy észrevett volna. Kérdő tekintetemre tagadólag intett, bár most letérdepelve a szálfák közötti nyílásokon tekingetett ki titokzatteljesen. Én nem követtem példáját, bár magamnak is úgy tetszett, mintha valami nesz hallatszott volna. S valóban a nesz mindig közelebb jött, míg végre a bokrok között egy árnyéket láttam ide-oda osonni, mely azonban kisebbnek tűnt nekem egy farkasnál. Lövésre készen tartottam hát fegyveremet, mert ezekben az őserdőkben soh'se tudja az ember, mivel találkozhatik.

És sajátságos! A nesz egyre közelebb ért, s az én suhanczom is ugyancsak hegyezte a füleit. Egyszerre azután csak kidugja a fejét a bokrokból — egy kis árva nyulacska mely itt oly ritkán éli tul születése után az első napokat — és alig husz lépésnyire tőlünk

Thuya pyramidalis tartarica és fehér fenyő (*Pinus nobilis*). Ezeknek a válfajoknak a fejlődése és külalakjuk előttem még ismeretlen, a szerkesztő ur engedelmével azonban annak idején közölni fogom megfigyeléseim eredményét.

(Folytatása következik.)

Hasznos tudnivalók.

A borjuk neveléséről. A borju fölnevelésében a hazánkbeli szokások szerfölött eltérők, a szerint, hogy milyen fajta teheneket tartanak. A legegyszerűbb, a legtermészszerűbb és legalább a borju fejlődésében legeredményesebb nagyobb uradalmaink gulyatenyésztete, ahol a tehén a nyílt félszer alatt elli borját, ettől kezdve csak a borju szopja ki a tehén összes tejét (ámbátor, hogy kerül abból valamelyes rész a gulyások kezére is) és a januártól—áprilisig leellett borjak, októberben, vagyis akkor választatnak le, amidőn a jószág beteleltetésre kerül. Az ilyen gulyabeli borjak rendszerint erősen kifejlett jószágok, de ugyancsak jól tartani, abrakolni kell azokat, hogy az első teletetés folyamán le ne romoljanak. Az ilyen borjunevelés azonban nagyon is drága és sehogysem a kiscgazdának való.

E borjunevelési rendszernek torz utánzata az alföldön divó azon általános szokás, hogy a tavaszkor leellett tehént, ugyancsak a beteleltetésig — sőt azon-tul is — egész leapasztásig szopja a borju, de hogy tejhasznát is lássanak a tehéntől, a borjut kötelénél fogva tartva eresztik a tehén alá és míg egyik oldalról a borju zöcsköli az anyját, másik oldalról a gazdasszony feji. Az ilyen borju persze kevés tejet kap,

bakágast ül, ránk bámul egy darabig, azután mint a nyíl, veti magát oldalt s lohol be az erdőbe... Az én hátramozdítóm pedig bamba pófával tekintget utána, nyilván sajnálva, hogy a kis nyulacska ez alkalommal nem került a tarisznyájába...

Most megint elcsendesült minden, de nemsokára rá izgató zaj keletkezett. Messzi távolban ugyanis lövésdöreje hallatszott, melynek visszhangja ágyuszerű bömböléssel törte át az erdő mély csendjét. Rövidesen rá újabb lövések hangzottak, de ezuttal ellenkező irányból. Mindjárt tisztában voltam vele, hogy ez a hajtók jele, akik most indulnak.

Izgatottan állottam helyemen, jobbra-balra még a legkisebb szellőlebbenésre is figyelve. Soká állottam ebben az izgatott hangulatban, de a hajók zaját még mindig nem hallottam. A hajtás mindenesetre nagy kiterjedésű volt s ugyancsak helyén valónak bizonyult házigidámnak a vadászat kezdetén tett kijelentése, hogy a »Türelem rózsát terem«, — mert bizony arra nagy szükség volt.

de mert szopik, a takarmányt és az abrakot is immel-ámmal eszi, ha ugyan kap abrakot. Mivel pedig a borju az anyjával együtt a legelőre jár, palókat — szöges szijat — kötnek az orrára, hogy a legelőn az anyját ki ne szophassa. A palókás borju aztán alaposan megkinozza az anyját, sőt ha a palóka lecsuszik, alaposan ki is szopja azt. Az eredmény rossz borju, kevés tejhozam és elcsigázott tehén.

Pedig a borjunevelés ilyenén módja általános a magyar Alföldön. Mentségre azt hozzák föl, hogy a tehén másként nem adja le a tejét. Ez azonban előítélet; mert bár igaz, hogy amelyik tehén néhány borjut így fölnevelt, azt csak borjával együtt lehet kifejteni, de az előhasi fehér üszőt, az első borjutól szép szerivel el lehet választani, csakhogy éppen érteni kell hozzá és fáradozni egy kicsikét. Persze kíváncs, hogy a borju apránként választassék el és hogy elválasztás után pár hétig ne járjon az anyjával a legelőre. No de erről a következőkben.

A belterjesebb kezelésű nyugati fajta tehenészetekben a borjut csak kivételesen hagyják 5—6 hónapig az anyja alatt; akkor t. i., ha rendkívül értékes tenyészállatot akarnak nevelni. Képünk egy ilyen herefordi tehenet ábrázol 8 hónapos borjával, mely a tavalyi londoni tenyészállat kiállításon volt bemutatva. Szép egy állat és ha a leválasztott borjut 3—500 koronáért megvásárolják, vagy pedig a saját tenyésztés javítására használják föl, esetleg ki is fizetheti magát. De mindenesetre luxus, mert hasonló szép borjut 2—3 havi szoptatás után is lehet nevelni és mert a haszonra dolgozó tenyésztő és tehéntartó gazda ilyen tenyésztési eljárást nem is követhet.

A tehéntartó gazda, ha már egyáltalában borjuneveléssel foglalkozik, a borjut jobbára csak saját állományának pótlására neveli: a főüzleti cél mindenesetre a tejtermelés fokozása. És ez helyesen van így. A borju ugyanis csak 8—10 hetes koráig értékesít.

Egyszerre csak ágroppanást hallok... s ismétlen hasonló zajt... Szent Hubert most vagy soha; A nesz meg-megisméltódott s úgy hallatszott, mintha valami állat sompolyogva közelítene felém. Izgatottan tekintek a zörej irányába, de bármiként erőlködöm, nem bírom szemeimmel a sűrűséget áthatni. Egyszeriben észreveszem azonban, hogy egy keskeny nyíláson egy széles árnyék átoson s a sűrűben újból eltűnik. Szemmel tartva a sűrűséget, csakhamar megint látom, hogy egy következő keskeny nyíláson, nyilván ugyanezen árnyék újból átsiklik, de rögtön ugyanezen az úton visszatér. Mindjárt tisztában voltam vele, hogy ez farkas, mely rendkívül óvatosan bujkálva, valahogy ki szeretne osonni a sűrűből. A halk zörejből gyantottam, hogy ordas ő kelme most a sűrűség szélére jutva, azon töprenkedik, vajon megkisérelje-e a ritkább szálerdőbe való kisurranást. De nem tévovázott soká; hatalmas ugrással egyszerre csak kint termett a sűrűből és vágatva azon igyekezett, hogy minél előbb tul legyen a szálerdőn. Ebben azonban megakadályozta

előnyösen a kiszopott tejet. Azontul már abrakon és más takarmányon jóval olcsóbban nevelhetjük már az esetben is, ha a tej literjét 10 fillérrel értékesíthetjük és azonkívül a tehén sem csigázódik le annyira, tejhozama jóval nagyobb lesz, ha minél rövidebb ideig szoptatjuk a borjut.

A tejhaszonra dolgozó gazdák tehát már régóta mellőzik a teljes kiszoptatást és különböző borjufölnevelési módszereket alkalmaznak. Ezek a 8—10 heti szoptatás, a mesterséges itatás és dajkatehenek tartásának rendszerei. Mindezekről külön-külön fogunk megemlékezni e rovat hasábjain.

A borjak legcélszerűbb fölnevelési módozatainak megismerése ugyanis nagyon is érdekelheti a tehen-tartó gazdát, amennyibe a bevásárlott üsző kerül, mert ma már oly ára van a tehennek, hogy érdemes üszőt nevelni. De mert érdemes, azt sem árt megtanulni, hogyan lehet a borjut aránylag jól és olcsón fölnevelni. Erről pedig a következő számokban.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy rémes éjszaka. Sir Gilbert Campbell egy magasrangu angol hivatalnok, kit hivatása éveken át Kelet-Indiához kötött, könyvet adott ki, melyben leírja élményeit. Ezek közül a legérdekesebb, jobban mondva leghátborzongatóbb egy mérges kigyóval történt kalandja, melyet a következőképpen ír le: A sok lovaglástól elfáradva, alighogy egy kis hort ittam és egy két szippantást csináltam, kimerülten döltem nyughelyemre. Csakhamar mély álomba merültem. de rendkívül kinos álom gyötört. Ugy rémlett, hogy valami hideg tárgy ólomnehézséggel fekszik mellemen és agyonnyomással fenyeget. Hirtelen felriadtam és le akartam ugrani az ágyról, de ugyanebben a pillanatban rémülettel láttam, hogy mellemen egy óriási kigyó fekszik, villogó szemeit nekem szegezte és sziszegve mozgatta metszett nyelvét. A szobámban

lévő mécses halavány világánál észrevettem a falon egy lyukat és rögtön tisztában voltam azzal, hogy ezen az uton mászott be a kigyó a szobába és meleg helyet keresve, ágyamba csuszott és így rám. Hirtelen mozdulatomtól felébredt és izgatott lett. Szemei villogásából és nyelvének gyors mozgásából láttam, hogy mindjobban haragos lesz és a fejen levő sisakszerű dudorodás az mutatta, hogy a legveszedelmesebb kigyó: a Cobra fekszik testemen. Teljesen mozdulatlanul feküdtem és erre szemmeláthatólag megnyugodott. Nyelvének járása lassabb lett, szemei már nem fénylettek úgy és a dudorodás is elsimult. Hideg verejték gyöngyözőtt homlokomon, a lélegzetemet is visszafojtottam és nem mertem segíért kiáltani. A legkisebb mozdulat is elengedő lett volna ahhoz, hogy a Cobra megharapjon és az ő mérge ellen nincsen orvosság. Csendesen kellett feküdnöm és várni, míg a nyíláson beözönlő napsugár odujába nem kergeti. Ismét elaludt és én halálos félelem közepette mozdulatlanul feküdtem. Azt hittem, hogy mellkasom összetörik az óriási kigyó borzasztó súlyától és undorító szagától majd elvesztettem eszméletemet. Így telt el körülbelül egy óra, nekem egy örökkévalóság: akkor hirtelen besurrant szobámba egy félmeztelen alak, szájában egy éles tört tartva és egyenesen podgyászomhoz sietett. Egy indián tolvaj volt, ki midőn már minden holmimat összeszedte, körülnézett, hogy mit vihetne még el. Ugy látszik, selyempaplanom nagyon megtetszett neki, mert egy gyors mozdulattal az ágyamnál termett és megfogta kétoldalt, hogy lerántsa rólam. Ekközben kezével megérintette a kigyót. Ez villámgyorsasággal felegyenesedett és beleharapott a tolvaj arcába. Az indus törével leütötte a kigyó fejét és azonnal megvizsgálta az immáron döglött állatot, hogy milyen fajta. Amidőn meglátta, hogy egy Cobra harapta meg, rögtön tisztában volt azzal, hogy nincs mentség számára. Csakis vad embereknél tapasztalható néma megadással leült egy kuckóba és várta halálát. Én segíteni akartam a szerencsétlen, kiugrottam ágyamból és segítségért kiabáltam. Nehány pillanat alatt ott termettek a telep lakói és iszonyodva nézték, hogy torzul el mindjobban a szerencsétlen arca, kit hihetetlenül rövid idő alatt váltott meg szenvedéseitől a halál.

lövéssem, mire rekedt, vonításszerű hangokkal nyugtázta golyómat. S most érdekes intermezzo következett, melyről soha még csak nem is hallottam. A farkas ugyanis elkezdett körben forogni és fogcsattogtatva mindig azon oldalára harapdált, melyen nyilván a lövés érte, ezalatt pedig rekedten vonított, akárcsak egy meglánczolt kutya. Az én oláh emberem erre egy pillanat alatt talpra ugrott s daczára haragtelt ordítózásaimnak, egyenesen a farkashoz rohant. Fogvicsorgatva fogadta az ordas kíséremet, de ez nem várta be a farkas támadását, hanem féltérde ereszkedve, tiz lépésnyi távolból felemelte rozoga mordályát s a fickó, patkószeg és Isten tudja mi mindennel töltött puskájából beledurrantott a farkasba, mire az menten összerogyott. Erre felkapta a még vergődő farkast egyik hátsó lábánál fogva s oda vonszolta állásomig s ott egyet rugván rajta, újból leguggolt mellém. A farkas még mindig mozgatta állkapcsát, mintha csak utolsó perczeiben is boszut akarna állani ellenfelein. Az előttem fekvő zsákmány diszpeldány

volt, csak feltűnően sovány, úgy, hogy betegnek tartottam. A később eszközölt felbontásnál kiderült, hogy bizony Románia pagonyaiában sem megy jól a farkas dolga; beleiben mi sem volt, napok óta nem ehetett semmit.

Szomszédomnak, egy romániai urvadásznak viselkedése, lármája, úgy látszott nagyban hozzájárult, hogy ezentul nem mutatkozott vad általánosán, ámbár a hajtás még javában folyt. Csak egy fiatal róka sompolygott előttünk, de nem jött ki a sűrűből. Valahára a hajtók lármája is hallható volt s én már azt hittem, hogy Diana kegye ezzel az egyetlen farkassal részemről ki lőn merítve, midőn oláh emberem nem éppen kiméletesen oldalba bök s hátrafelé mutogat. Visszapillantva, legnagyobb bámulatomra egy kapitális farkas szürke alakját látom a magas fák között vágatni, mire sörétes csövemből villámgyorsan egy töltés postát küldtem utána, a mit ő kelme farkának behúzásával legott nyugtázott. A farkas erre megváltoztatta menekülésének irányát s ivalakban a sűrűbe akart visszatérni. Ez a szándék közelebb hozta ő kelmét s nekem alkalmam nyílt most golyóval beledurrantanom, a mi a farkast földhöz is vágta. De csakhamar talpra szökött

Az utolsó tekintet. Egy tekintet már sokszor csinált bajt, még pedig nagy bajt, egy tekintet tud gyújtani, sebezni, szurni, megalázni és tud az örületbe is kergetni. Ez a történet, a melynek szerencsétlen hőse is egy tekintet áldozata, Filaselfiában esett meg. Boldogtalan hőst Frey-nek hívják: német eredetű ember. Ez a Frey mozdonyvezető volt és az a szerencsétlenség esett meg vele, hogy a mozdonya elgázolt egy embert, a ki neki nagyon jó barátja volt. A boldogtalan alig néhány percnél tovább élet után meghalt, özvegyen hagyván a feleségét és árván hét kis gyermekét. Szólni már nem tudott, de a halála előtt egy tekintetet vetett a gyilkos mozdony vezetőjére, hosszú, szemrehányó tekintetet, olyat, hogy a szerencsétlenség véletlen okozója — ájultan rogyott össze ennek a tekintetnek a súlya alatt. És ettől a pillanattól fogva folyton üldözte a haldokló ember utolsó tekintete. Nem tudott menekülni tőle. Búskomorságba és álmatlanságba esett. Siró rohamai voltak. Hat hónapig kezelték, próbáltak vele mindent, most aztán a hat hónapos kezelés után — mint gyógyíthatatlan elmebetegét beszállították az örültekházába. Ő annak a vasuti szerencsétlenségnek a második áldozata.

A ránc. Egy francia orvosnak, kinek sok hölgy-páciense lehet, egy kis füzetet írt, melyben számos év tapasztalatai nyomán egybefoglalva ajánlja mindazt a sok jó, kipróbált módszert, melyet a női szépség megővésére és mesterségesen való fokozására a legnagyobb sikerrel alkalmazott. A francia doktor két részre osztotta könyvét s az első részt azoknak szánta, a kik a sok kenőcsre, puderre és illatszerre még nem szorultak rá, a második rész azoknak szolgál tanácsal, kik már az arcuk üdességén mindenféle szépitő medecinával kénytelenek segíteni. A fiatal leány — az orvos tanácsa szerint, — ne használjon mosakodásra semmi mást, csak langos vizet és rizsborral hintesse be az arcát, hogy a nedves arcbőrt a szél ki ne fújja. Az arc ápolása kenőccsel és minden más szerrel a fiatal leánynak nemcsak fölösleges, de ártalmas is. Egyrészt oly érzékenynyé teszi a bőrt, hogy mindenféle puderrel kell a zord időtől megvédeni, másrészt a ráncok is sokkal hamarabb jelennek meg az elpusztított arcbőrön. Pedig az első ránc sok szomorúságot okoz a nőnek és a legfájdalmasabb az, hogy az

első után hamar jön a többi. Sokan azt tartják, hogy a konyhagőz siettetí a ráncok képződését, az olasz nők napokon keresztül nem mossák arcukat vízzel, mert azt hiszik, hogy a gyakori mosakodás és az érdes kendővel való törülközés siettetí a ráncok megjelenését. Régi, elismert dolog, hogy a gondterhes élet bélyegét az arcon lehet fölismerni s a ki sokat küzdök és fárad, sokkal előbb veszti el arcának üdességét, mint az, a ki gond nélkül él. A francia orvos is azt ajánlja, hogy a gondtól, törődéstől lehetőleg óvja magát a nő, a háziteendőket bizza a cselédre, sokat járjon társaságba, színházba és bálba, mert a szórakozás a legjobb szer az arcbőr üdén tartására. As arcbőr masszírozása által a ráncok nem tűnnek el, sőt a masszírozással járó bőrpuhítás és párolás még siettetí a ráncok képződését.

Ezerévi fogság. Az Unio Texas államában a múlt év végén egy Browne nevű rablógyilkost ezerévi börtönre ítélte el a legkomolyabb képpel a bíróság és az ottani szabályok szerint rögtön közölték is vele, hogy melyik évben és melyik napon szabadul ki fogságából. Ez az elítélte nézve rendkívül fontos nap a 2003. év december 9-ik napja. Brown megtörve hallgatta ezt a súlyos ítéletet, és csak azt kérte, hogy számítsák be a vizsgálati fogságát is. A bíróság nem teljesítette szerény kérését, mire az elítélte szitkokkal illette a bíróság tagjait. A bíróság ilyen megsértéseért további tizenégy napra elzárásra ítélte. A bíróság elnöke eredetileg háromheti póteltzárást hozott javaslatba, de tekintettel arra, hogy ilyen körülmények között a 2003-ik évben a karácsonyi ünnepeket még a börtönben töltene és a szeretet ünnepén nem lehetne együtt családjával, elállott ettől a szándékától. Hogy ez a szegény ördög megéli a 2003-ik év karácsonyát, azt, alighanem, csak a texasi bíróság hiszi.

H I R E K.

Felkérjük mindazokat, kiknek előfizetésük már lejárt, hogy azt folyó hó közepéig megújítani sziveskedjenek.

s látszólag súlyosan sérülve mégis bevonult a sűrűbe, nyomban követve emberemtől, a kit hiába fogtam bundájánál fogva, mert kirántotta magát s rohant akár egy eszeveszett. En azután a sűrűben történeteket nem láttam, csak nem sokára annak voltam szemtanuja, hogy az oláh a sűrűből kifaral, még pedig fegyver nélkül s a farkas ugyancsak jön fogvicsorgatva az oláh után. Már-már sietni akartam a látszólag kifejlődő párviadal színhelyére, midőn látom, hogy az oláh a hasszijához csatolt nagy kenyérbélt sietősen leoldja s egyszeribe a farkasra vetvén magát, azt annak nyakába belemélyeszi. De ugyanakkor a farkas is, utolsó erejét összeszedve, az oláh karjába harapott, még pedig úgy, hogy fogai a juhbőrös bundában elakadtak. Daczára, hogy viselkedése miatt emberemre megharagudtam, bátorsága mégis kibékített. De nem is csoda, mert ezek az emberek ilyen attackokhoz hozzászokták s egy farkassal való birokra kelés nekik ugyszólva semmi.

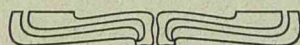
Ennek az izgalmas jelenetnek lejátszódása alatt, melyet őszintén megvallva — vegyes érzelmekkel kísértem — tőlem, balról egy harmadik farkas is kiugrott a sűrűből. De minthogy ez ugyszólva minden zaj nélkül osont ki, csak megkésve vettem ő kelmét

észre s így sietve tett lövésem czélt tévesztett. Teritékemmél különben meglehettem elégedve, mert hisz ritkán van eset rá, hogy farkasvadászatok ilyen eredménynyel végződjenek.

Mialatt mindez történt, az egész vonalon vigan szólt a fegyver, a miből azt következtettem, hogy bizony itt is mindenre lőnek, a mi puszkavégre kerül, mert ez a sok lövés nem szólhatott mind farkasra.

Csakhamar megszólalt a vadászkiáltás is, a hajtás illetve vadászat végét jelelvén. Az én oláhom most torkaszakadtából ordított hajtókért, a kik a farkasokat a gyülekező helyre vonszolják, — a hol már — az én teritékemen kívül — hét farkas feküdt egymás mellett. Egészben véve tehát: 9 farkas, 10 róka, 8 nyul és egy szép sas volt e nagyszerű hajtóvadászat eredménye.

Hamarosan kocsikra ültünk, mert a nap már lehanyatlott s még két órai ut volt hátra otthonunktól. Csak most vettem észre, hogy ez az egyedüli hajtás majdnem egy egész napot vett igénybe, bármennyire lassan teltek kezdetben a perczek, hogy mindegyike egy egész örökkévalóságnak tetszett.

A vadász-vizsla nevelésének, tanításának és használatának gyakorlati módszere című füzetkére vonatkozó hirdményünkre itt is felhívjuk lapunk tisztelt olvasóinak figyelmét. A füzetet 1 K 20 fillér beküldése után szerkesztőségünk is azonnal portómentesen küldi.

Lapunk melléklete. Mai számunkhoz mellékeljük Balkányi Ernő alsólendvai könyvkiadó felhívását a Vihar Győző ur által megírt »Vadászati Szakismeretek Gyűjteménye« című műre való előfizetésre. A műnek magának ismertetésére és méltatására majd az egyes füzetek megjelenésekor kerítünk sort, lapunk tisztelt olvasóinak egyébként sokszor volt már alkalma Vihar Győző ur kiváló szakkikelyeiben gyönyörködni s azokból tanulságot meríteni, a mi szinte feleslegesé tesz minden különös ajánlást.

Megtámadott erdőőr. Földi János székelyteleki uradalmi erdőőrt mult vasárnap a vele már 6 év óta vadházasságban élő nő revolverrel vállon lőtte, súlyos sebet ejtven rajta, azután a saját fejébe röpített két golyót s szörnyet halt. Földit a nagyváradi kórházba szállították s ott gyógykezelik.

Névváltoztatás. Veisz László, ki az erdőőri szakiskolát mult évben Liptó-Ujvárt végezte, vezetéknévét belügyministeri engedéllyel Vadas-ra változtatta.

Szerkesztői üzenetek.

Arion István urnak, Az említett négy közleményt nem kaptuk meg, a most küldöttekért köszönet! **Béres Illés** urnak, Alsó-Szinevér. Az valóban nem csak sajnálatos, de szégyenletes dolog is, hogy jól megérdemelt fizetéseiket hónapokon át nem kapják meg. Vajjon erdőhatóságuk tett erre nézve valamelyes lépéseket? Az erre az ügyre vonatkozó közleményüket várjuk.

A kiadóhivatal postája.

Sötét Endre urnak, Bél. A beküldött 4 koronával szeptember végeig van előfizetve. **Kuti János** urnak, B. Monostorszeg. Hozzá számítottuk a 4 koronához az évkönyvre küldött 2 koronát is. **Kósa Sándor** urnak, Kolozs. Feljegyzéseink szerint előfizetése a beküldött 2 koronával f. évi január végeig lett volna rendezve, de kívánságához képest kiigazítottuk a lejárati febrúár végeig. Mikor az a lejárati a címszalagra írva lett, még nem érkezett be az előfizetése és ezért volt ott a mult évi lejárati kitüntetve.

Állomás csere.

Az államkincstári erdőszetnél szolgálatban álló egy m. kir. erdőőr nevének betegeskedése folytán a sik alföldön lévő állomását valamely hegyvidéki kartársával elcserélni óhajtáná. Tudakozódók forduljanak közlebbi felvilágosításért vagy a lap szerkesztőségéhez, vagy pedig alólírotthoz.

Fenyőerdő (u. p. Károlyfalva).

Vadas László
m. kir. erdőőr.

1—3

UHUT

vadászathoz alkalmasat keresek megvételre. Ajánlatok küldendők:

Gröfner Viktor
urad. tisztartó.

1—3

Ságh. Temes megye.

Erdőőri, vadász vagy vadőri,

vagy ezekhez hasonló állást keres 28 éves nőtlen egyén, ki a görgényi erdőőri szakiskolát 1894 évben jó eredménnyel végezte s az erdőőri szakvizsgát 1896-ban Budapesten kitűnő sikerrel letette. Megfelelő jártassággal bír az összes erdőszeti teendőkből, a vadnak tenyésztésében, óvásában, kártékony vadak pusztításában és az irodai teendők végzésében is. A magyar nyelven kívül még szóban és írásban bírja a német és román nyelvet is.

Bővebb felvilágosítással szolgál: **Arion István**
Ruha-Egres (u. p. Alsó-Jára). 1—3

A vadász-vizsla

nevelésének, tanításának és használatának gyakorlati módszere.

Vadászoknak nélkülözhetetlen, hasznos könyv.

Ára 1 korona.

1 K 20 fillér beküldése mellett bérmentve küldi a szerző:

Stark Dezső, főerdész.

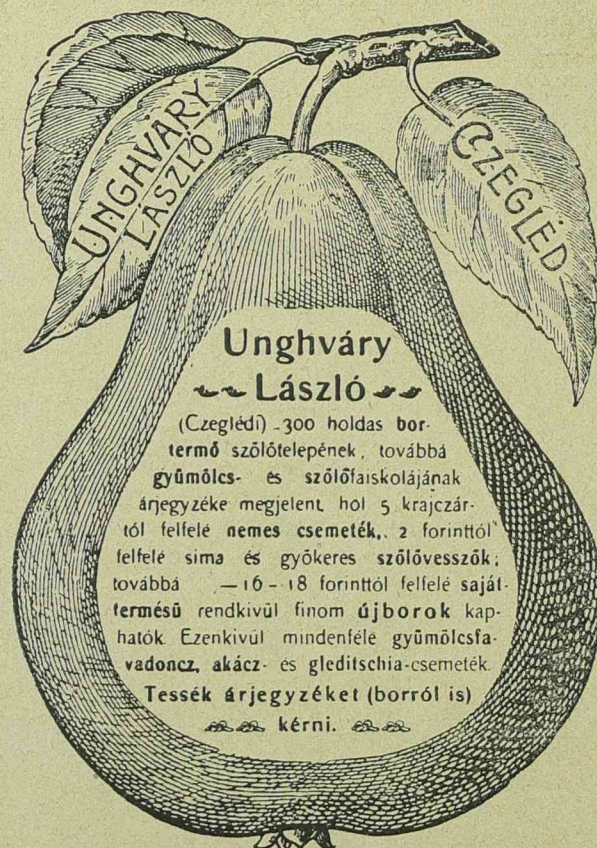
Terezovác

(Verőce megye).

2—3

Alkalmazást keres

erdőszetnél egy 22 éves fiatalember, ki a liptó-ujvári m. kir. erdőőri szakiskolát jó sikerrel végezte, egy évig már alkalmazva volt s az erdőőri szakvizsgát is jó sikerrel letette; magyarul és németül jól beszél. Szíves megkeresések a következő címre intézendők: **Jauch Ferenc** végzett szakiskolász, Alsó-Mocsolád, u. p. Mágocs, Baranya megye. 3—5

**Unghváry
László**

(Czegléd) - 300 holdas bor-

termő szőlőtelepének, továbbá
gyümölcs- és szőlőiskolájának
árjegyzéke megjelent hol 5 krajczár-
tól felfelé nemes csemeték, 2 forinttól
felfelé sima és gyökerező szőlővesszők;
továbbá — 16 — 18 forinttól felfelé saját-
termésű rendkívül finom újborok kap-
hatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa-
vadoncz, akác- és gleditschia-csemeték.

Tessék árjegyzéket (borról is)

kérni.

Hitelt nyújtok

1—2—3 évre (kamat nélkül): városok, községek megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen

ERDÉSZETI LAP

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. — fil.
Fél évre 4 kor. — fil.
Negyed évre 2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik minden vasárnap.

Felolvas szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezés szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. Április 3.

27. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Lépünk a tettek mezejére! — 2. Külföldi fanemek tenyésztési kísérletei. — 3. Tárca: Hajtódászat farkasokra. — 4. Hasznos tudnivalók. — 5. Különfélék. — 6. Hírek. — 7. Szerkesztői üzenetek. — 8. A kiadóhivatal postája. — 9. Hirdetések és pályázatok.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállító.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállító.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámu, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes esinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb fenlszerelési cikkek szállítására

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekintheő számos elismerő nyilatkozatok tanusága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készitettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerезünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet forditunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kiváratra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállító. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

Figyelmess és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gonddal, angolnyelven és raffiás eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyoniilag szavatolt fajtiszt, I-ső rendű ministeri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfaj szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak!!

Minden nagy hangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamizott, előhajításos oltást messze felülmúlunk!

Chasselás, muskotály és más legkiválóbb csemege-fajokból összeválogatott I-ső rendű

Lugasgyűjtemény ára:

(melyeknek megeredéseért felelősség vállalatik.)

1. Kis összeállítás 15 darab 5 kor; 2. Nagy összeállítás 30 darab 10 kor.

a) borfajok:

Amerikai ripára portális alanyon oltott gyökeres fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra:

Ezer drb. 200 kor. — f.
Száz drb. 22 kor. — f.
Tíz drb. 2 kor. 50 f.

b) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendőek:

Ezer drb. 220—240 k.
Száz drb. 25—30 k.
Tíz drb. 3—5 k.

Hazai szőlőfajok! — Filoxeramentes:

Szőlőkirály (Delaware.) A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directtermő, melynek 25—26%-os cukor és szokatlanul nagy szesztartalmu bora igen jó hasonló a szomorodni másához és a maderához. Silányabb kerti, vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronospórának ellentáló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a **borok királyának**. A jövő szőlőszet kincse. Mindenütt megterem; úgy a homokon, mint a kötött, agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós, szívós zöldhajtása 1—2° hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinel fogva megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákon, kerítések és házaink fala mellett s minden egyéb nem használható helyeken mint.

Szőlőlugas tenyésztessék

100 drb-ból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabor 2 korona. (Delaware.)

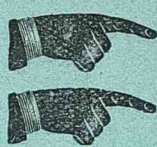
Riparia portalis telepek. Nagymennyiségű riparia eladás.

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok! palackokban úgy, mint hordókban kicsinyben és nagyban a legutányosabban beszerezhető s kívánatra, válasz bélyeg ellenében bővebb felvilágosítás, vagy 1 korona utánvétel mellett minta bort küld:

Az Érmelléki Szőlőszeti és Borászati Szakközlöny, mint Országos Hirdetési Kalauz

Székelyhid, Biharmegye.

5—20

FONTOS!

**Osztálysorsjegytulajdonosok
figyelmébe!**

Lukács Vilmos főelárusító kiadásában megjelenő napi **gyorsnyeremény-jegyzék**, mely a magyar kir. szabad. Osztálysorsjáték összes kisorsolt számait tartalmazza, a

márczius 23-tól április 20-ig tartó főhúzás alatt nálom kapható.

Mindenki, ki a következő XIV-ik sorsjátékra nálam osztálysorsjegyet vásárol, ilyen listát a főhúzás tartama alatt már most **naponta ingyen kap.**

Ajánlok egyidejűleg Osztálysorsjegyeket

Lukács Vilmos

budapesti bankházából

a következő XIV-ik sorsjáték I. osztályára

1 nyoczaot 1 negyedot 1 felet 1 egészot

à 1.50 k à 3.—k. à 6k—. à 12,—k.

Meise F. Lajos

gazd. vegyészeti gyár Szászsebes.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged.

Ca. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórás, főtáblája a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése trophaeák szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, reliefsképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek.

HAERING EDE

SZEGED

Lakásom:
Zsigmond-utca 7. sz.

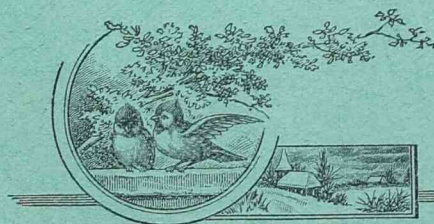
Magyar magpergető gyár

Faragó Béla

cs. és kir. udvari szállító.

Zala-Egerszegen.

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy erdei vetőmag szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitüntető módon megnyilatkozott b. pártolásában megtartani méltóztassék.

Erdei fenyőmagot a legmagasabb csiraképesség és szavatosság mellett ajánl.

Vörös-fenyő-magot magas tisztaság és kitűnő csiraképesség szavatolása mellett árusít.

Jegenye-fenyő-magja gondos, szakszerű átteleltetésben részesült.

Fekete fenyőmagot kitűnő minőségben szállít.

Luczfenyő magja elsőrangú termési helyről származik és a legértékesebb, a mi egyáltalán forgalomba jön.

Juhar magjai kizárólag idei termésűek és tavalyiakkal nem keverték

Exotikus famagvakat megbízható minőségben szállít.

Köris magra szóló szives előjegyzéseket mielőbb kér, mert az idén kevés termett.

Gyümölcsfa magvakat 1903 évi termést kitűnő minőségben ajánl.

Nagy Éger, Gyertyán, Akácz Gleditschia és Hársfa magkészletekkel rendelkezik, amelyeknek csiraképessége elsőrangú.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.

Kifogástalan minőségű, magas csiraképes

ERDEI VETŐ MAGOT,

gyümölcs lombfa
és gazdasági magvakat

szállít

elismert kitűnő minőségben

a lehető legolcsóbb napi árak mellett

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító

első körmendi

magyar magpergető gyára
és erdészeti magkereskedése

Körmenden

A magvak jósága valamint a kiszolgálás pontossága felől próbarendelés által bárki meggyőződhetik.

Több ezer elismerő nyilatkozat. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.